

DEBRÉCZENI FÜGGETLEN UJSÁG

POLITIKAI NAPILAP.

EGY HÓRA . . . K 10.—
NEGYED ÉVRE K 30.—
FÉL ÉVRE . . . K 60.—
EGÉSZ ÉVRE . . . K 120.—

SZERKESZTŐSÉG ÉS
KIADÓHIVATAL: DEB-
RECEN, PIAC-U. 48. SZ.
TELEFONSZÁM: 18.

Protectorátus alatt?

Debrecen, július 8.

A sok kószá hir között, amely mostanában Magyarország jövő sorsa felől napvilágot lát, tegnap regisztráltuk azt a párisi felfogást, amely szerint Magyarország megmaradó része francia vagy angol protectorátus alá kerülne s a protectorátus eldörögöt fog varázsolni a magyar földből. Természetesen ennek a hírnak sincs szilárdabb alapja, mint a többinek, amely nyolc hónap óta ezrével kering Magyarország sorsának alakulásáról, kezdve a területi integritás biztosításától, folytatva az egyik vagy másik szomszédos állammal létesítendő perszonális uniót és végezve egyelőre az angol vagy francia protectorátuson, amely híreket a krónikás kötelességéhez híven rendre ismergetünk, de mindenkor a kellő óvatossággal és fentartással a kellő megbízhatóságát illetően.

Amikor a párisi fantáziának ezt a legujabb szülöttjét hozzánk juttatta a hír szárnya, önkéntelenül is a népek önrödelkezéséről szóló elvi kijelentések jutottak eszünkbe, a wilsoni elvek s a Népek Ligájának ismert pontjai, amelyek minden nemzet számára a szabad elhatározást követelték meg állami hovatartozása és szuverenitása tekintetében. Kivételek csak a vad és félcivilizált népek voltak, amelyek képtelenek a maguk lábán járni és egy nagy hatalom vezető kezére szorulnak. Bármilyen súlyos megpróbáltatásokat mért is reánk szerencsétlen sorsunk, odáig mégsem súlyedtünk, hogy a párisi közvélemény a vad és félcivilizált ázsiai és afrikai törzsekkel egy kalap alá vonjon bennünket.

A magyar nemzet ezeréves fennállása alatt világtörténelmi missziót teljesített az európai kultúra megvédésével és fejlődésének biztosításával és nemzeti kulturája az európai népek társaságában előkelő helyet jelölt ki számára. Méltán elvárhatja a magyar nemzet, hogy a győztes hatalmak, amikor a sorsa fölött döntenek, vele szemben legalább azzal a mértékkel mérjenek, mint a többi nemzettel, amelylyel kénytelen osztozni a legyőzöttség szomorú sorsában.

Független, szabad Magyarországot akarunk, amely egyenlő jogu tagja legyen a népek családjának. Békességben élni, mások jogait tiszteletben tartani, de nemzeti méltóságunkat mások által is elismertetve látni, — ez minden, amit akarunk.

A békekonferencia megkezdte a magyar kérdés tárgyalását

Bukarest, július 8. Az Indépendance jelenti Lyonból: A legfőbb tanács ötödikén nem tartott ülést. Hatodikán Magyarország sorsával foglalkozott.

A petit Journal értesülése szerint Clemenceaunál megbeszélés volt, mely alkalommal ismét tárgyalták az adriai kérdést. Az Action Française tudni véli hogy a kérdéses megbeszélés az egész olaszkérdést elővették s nem annyira az adriai ügyek különös szempontjából, mint inkább az általános politika szempontjából vizsgálták, amely Olaszországnak a szövetséges nagyhatalmakkal való viszonyára vonatkozik.

Az ottomán delegátusok elutaztak.

A Petit Parisien szerint az osztrák békeszerződés második részét tegnap átnyújtották az osztrák delegátusoknak.

Újabb ellenforradalmi harc Budapesten

Ötszáznál több halott és sebesült —
A proletáriátus egy része az ellenforradalomban —
Matrózok az ellenforradalmi monitorokon

Bukarest, július 8. A Steagul irja: Budapesten az ellenforradalmárok és kommunisták közt csütörtökön újabb véres harc tört ki, mely sokkal elkeseredettebb volt, mint a múlt heti ütközet, melyet a Ludovika-akadémia kadettjei és a Dunán megjelent és a parlamentet bombázó csapatok vívtak. Ezt az ellenforradalmat tudvalevőleg sikerült a tulerőben levő veres csapatoknak leverni. Csütörtökön azonban új erővel lobbant fel az ellenforradalom, melyben megint a Ludovika-akadémia hadapródjai és a Budán csapatokat gyűjtő tényleges és tartálykos tisztek vettek részt. A harc egy nap és éjjel tartott. Ötszáznál több halott és sebesült borítja az utcákat. A vörös gárdák, amelyeknek sorából sokan átpártoltak harc közben az ellenforradalmárokhoz, valóságos vértürdöt rendeztek. — mert érzik hogy nem urai többé a helyzetnek. Jelentős események elé nézünk.

Kun Béla, hír szerint, harc közben elmenekült a Margitszigetről, ahol a szovjetkormány most tartózkodik. Később azonban kitudódott, hogy csak segélycsapatokért ment a Dunántúrra, melylyel le akarja venni az egyre erősebb ellenforradalmat.

Bécs, jul. 8. A Neue Freie Presse-nek Budapestről a következőket írják: Az ellenforradalom lefolyása bebizonyította, hogy nem aludtak el azok az

erők, amelyek szembe tudnak szállni avval a politikával, mely Budapestből egy gazdasági temetőt akar csinálni. Budapest teljesen magára van hagyatva, minthogy a vidék lakossága elzárkózik a kommunizmus elől. Nem tud táplálkozni és minden elmúló napon az ellenforradalom sikertelensége dacára is gyengülnek azok az erők, amelyek a tanácsköztársaságot fentartják. Valószínű, hogy a párisi konferencia szóba sem fog állani a szovjet-kormányval, mert eddig az az elv uralkodik, hogy olyan diktatúrával, amely csak fegyveres erővel tudja fenntartani a kormányzást, nem lehet békét kötni.

Azok a hivatalos jelentések, amelyek Kun Bélának az ellenforradalom elnyomásáról közzétettek, azt bizonyítják, hogy az ellenforradalom sokkal nagyobb erejű volt, mint ahogy azt a világgal elhíthetn szerették. Fontos körülmény az, hogy az ellenforradalomban a főváros elkeseredett proletáriátusának egy része is résztvett és pedig sokkal nagyobb arányban, mint a megjelölt polgári elem és a tisztikar. Kiténik most már, hogy a matrózok, akik a szovieturalom elején Kun Béla és Pogányék leghíresebb testőrei voltak, az ellenforradalomban igen fontos szerepet vittek. A dunai monitorokat ellenforradalmi matrózok szedték. Ezek a manőverek már Baidán Károlyi Gyulának rendelkezésére állnak. Azt nem tagadhatja a szovjetkormány, hogy a vörös hadsereg tagjai részt vet-

tek az ellenforradalomban. Ez időszerint Budapesten csak igen kevés reguláris és szervezett munkásokból álló csapatot van.

Franchet D'Esperay beszéde Nagyszebenben

Bukarest, július 8. A Le Progrés jelenti: Bukarestből Aradra való utolsó utazása alkalmával Franchet D'Esperay tábornok kiszállott Nagyszebenben, ahol a kormányzótanács tagjai és több tábornok fogadták. Maniu Gyula üdvözölte a tábornokot Erdély nevében, amely sohasem fogja elfeledni, hogy ő volt az, aki megtörte ama frontot, amelynek összeomlása maga után vonta Erdély felszabadítását.

Franchet D'Esperay tábornok így válaszolt:

Amidőn 1918 november 4-én Károlyi gróf és a magyarok megjelentek előttem Belgrádban, értésükre adtam, hogy mindenkorra le kell mondaniok a több száz éven át elnyomott népek feletti uralomról. Most boldog vagyok, hogy a román hadsereg vissza tudta vetni az erdélyi románok elnyomóit a Tiszán túl. A szeptemberi francia csapatok készek a románokkal együtt Budapestre vonulni. Kénszerintem az önök elnyomóit, hogy teljes igazságot szolgáltatassanak.

Tilos mindentéle hírtérjesztés

A román hadseregpáncosok rendele

Kivonat

№ 2. és 25. számú rendelethől (helyesbítve).

1. Vétkezőnek tekintetnek mindazon egységek, akik bár nem rossz száddal a nyilvános helyiségekben, vonatokban, az utcákon stb. bármilyen módon közölni híresztelni, megbeszélni fogják az akár igaz, akár képzelt híreket vagy véleményeket, amelyek a harci tevékenységet érintik; továbbá, amelyek a helyzetre és a csoportok áthelyezésére, vagy a katonai hatóságok rendelkezéseire, vagy bármilyen, a román hadsereget érintő ügyekre vonatkoznak.

2. Ezen vétkezők a katonai bírák által első és utolsó fokban fognak tárgyalatni és egy évig terjedő börtönrre és 2000 lei pénzbüntetésre elítélteni; amikor a fenti vétkek kétkedési és árulás-szándékkal történtek, a háború eseten érvényes büntetések fognak végrehajtani.

Ki lesz Teschen?

Prága, július 8. Mährisch-Osterauból jelentik, hogy a tescheni népkulturliga rezolúciót fogadott el, amelyben kéri Teschennek Sziléziához való csatolását.

Enyhítik a rekvirálási rendeleteket.

Mosoiu tábornok bukaresti útjának eredménye.

Mosoiu tábornoknak, a román hadsereg által megszállott területek katonai kormányzójának bukaresti útja többek között egy olyan intézkedést is eredményezett, mely a megszállott területek polgári lakossága körében osztatlan örömet és általános megkönnyebbülést fog jelenteni, nevezetesen a rekvirálásokról nagyfokú enyhítést.

A tábornok, aki mindég megértő jóakarattal intézkedett a polgári hatóságok hozzáterjesztett ügyeiben, bukaresti tartózkodása alatt az illetékes román kormánykörök előtt szótartotta a kormányzása alá eső területekre elrendelt rekvirálásokról a kérdését és előterjesztést tett a rekvirálásokról enyhítésére. Előterjesztését oly meggyőző érvekkel indokolta, hogy a román kormánykörök is magukévá tették és nyomban intézkedtek is a rekvirálásokról enyhítésére vonatkozó rendeletek kibocsátása iránt.

E rendeletek pontos szövegét nem ismerjük, csupán any-

nyit sikerült megtudnunk, hogy a rekvirálásokat ezentúl a lehető legkisebb mértékre szorítják le. Az állatállományról csupán husz százalékát lehet rekvirálni és a rekvirálás alól kiesnek az anya- és tenyészlalok. A köz- és állami üzemek felszerelése megszűnik. A magánüzemek felszerelésének rekvirálását is kikapcsolják, csupán arról lehet szó, hogy olyan gépeket és szerszámokat rekviráljanak el, amelyekből az illető üzemnek fölös készlete van.

Mint értesülünk, Mosoiu tábornok legközelebbi rendelete fog kibocsátani, melyben a legszigorubbán megtilt minden önkényes, a felsőbb parancsnokság által el nem rendelt rekvirálást. A rekvirálásnak a polgári lakosság csak akkor köteles alávetni magát, ha a rekviráló az illetékes parancsnokság szabályszerűen aláírt és lepecsételt rendeletét mutatja elő és ha a rekviráló osztag parancsnoka tiszti.

Nyugdíjazások a városnál.

Sok az indokolatlan nyugdíjazási kérelem.

A nyugdíjellenőrző bizottság ma délelőtt 11 órakor ülést tartott a városháza kis tanácstermében. Az ülésen Csóka Samuél polgármester-helyettes főjegyző elnököl, előadó Vass Károly dr. aljegyző volt.

A nyugdíjügyek tárgyalása során megállapította a bizottság, hogy különösen a kisebb városi alkalmazottak között igen soknak a nyugdíjazási iránti kérelme nem jogosult, mert az illetők meg abban a korban vannak, amikor feltétlenül valami más foglalkozáshoz kell látniok nyugdíjazásuk esetén, viszont jelenlegi foglalkozásuk olyan, hogy bármily mas foglalkozás nehezebb munkával járna és jobban artana egészségüknek. Éppen ezért a bizottság több nyugdíjazási ügyben úgy natarozott, hogy az iratokat visszaadja a tiszti főorvosnak az illetők újabb való megvizsgálása céljából.

Egyébként a nyugdíjellenőrző bizottság a következő tisztviselőket és alkalmazottakat nyugdíjazta:

Szabó Kálmán tb. főjegyzőt, 35 évi szolgálat után; évi nyugdíja 20826 korona és 1600 korona lakbér;

Jeney-Szabó Miklós tb. rendőrikapitányt, 42 évi szolgálat után; évi nyugdíja 16720 korona és 1040 korona lakbér;

Szabó István tb. tanácsnokot, 43 évi szolgálat után; évi nyugdíja 11390 korona és 850 korona lakbér;

Vetéssy Béla rendőrfogalmazót, 42 évi szolgálat után; évi

nyugdíja 9960 korona és 720 korona lakbér;

Zagyva Imre mezőrendőrt, Öry András lovasrendőrt, Horváth Miklós hajdút, Szabó Antal vámdíjszedőt.

Arai János hajdu, Molnár Lajos hajdu, Rácz Mihály hajdu, Csóka Sándor hajdu, Mayer Károly sorompóőr, Bányai Antal sorompóőr és Szabó Antal vámszedő nyugdíjazási aktáit a bizottság visszaadta a főorvosnak az illetők egészségi állapotának újabb való megvizsgálása céljából.

Nem nyugdíjazta a bizottság Turchányi Gyula vámelelőrt, mert a bizottság szerint még szolgálatképes.

Valamennyi nyugdíjazás augusztus első napján lép életbe.

A franciák óriási veszteségei.

Egész járásokról kipusztultak.

A *Matin* írja: Egy német újság, a *Deutsche Tageszeitung*, amely most Brockdorf-Rantzau partján van, 1914 augusztus 3-án egy cikket közölt, amelyben a következőket lehetett olvasni:

„... A Lourdesi szent szűznek ugyancsak sok dolga lesz, ha megakarja menteni mindazon francia csontokat, amelyeket összeszedegetünk roppantán a háború folyamán...”

— És így nyilatkozott a „vidám és friss” háború kezdetén nemcsak a német kormány, hanem a német nép is. A gyalázatos kivánság bőségesen teljesült és annyi francia csontját roppantották össze, hogy egész járásokról kipusztultak Franciaországban, amelyekben jelenleg egyetlen élő sincs. Közöljük a Maas vidékére vonatkozó számokat, amelyekkel a

trónörökös seregei dicsekedtek, hogy pusztaságot csináltak belőle.

Beszélő számok

1914-ben a montmédyi járás lakossága 48,193 főre rugott, 1818. novemberében, vagyis a fegyverszünet megkötése napján 13,389-re, a montmédyi kanton lakossága 10,462-ről 6,366-ra zuhant, a spincourti kantoné 12,566-ról 2,111-re, a damvillersi kantoné 5,074-ről 357-re.

A dun-sor-mausei kantoné 5497-ről 0-ra.

— De most jön a java. Nézzük Verdunt. 1914-ben a verduni járásnak 67,171 lakosa volt, ma 6,165 van — tehát több mint 60,000 emberi lény eltűnt.

A clermonten argonnei kanton 8,302 lakost számolhatott a háború előtt, most pedig van 3,007; a charnyai kantonnak, amelynek 10,337 lakosa volt, novemberben van 0; a fresnesenwoevrei kantonnak volt 9,011, most van 0; a varrenesi kantonnak volt 4,983, most van 0; a sonillyi kantonnak volt 5,178, most van 2,816;

végül a verduni kantonnak, amelynek 19,779 főnyi lakossága volt, most van 352.

Rom, pusztulás, sivatag

— Ezen egyszerű, hivatalos számok mindennél szebben beszélnek; világosabban mondják meg minden beszédnél vagy újságcikknél, mivé lett Franciaország egy része. Egész kantonokat találhatunk a Maas vidékén egyetlen lakos nélkül.

Találhatók oly községek is, amelyekben egyetlen magányos francia él, csodás példáját nyújtva a bátorságnak és a szülőföld szeretetének. Soha újja nem építhető falvakat láthatni, hol fű borítja már a romokat és ahol már csak egy-egy fölírás tanúsítja, hogy ott valaha emberi csoportosulás létezett. Kilométereken és főszaagattott földek hektárjain keresztül nem találhatni mást, mint sivatagot, pusztaságot, halálos csöndet, minden jajkiáltásnál jobban látatva Franciaország kétségbeesztő helyzetét, a háború borzalmát és Németország gyálatosságát.

Németország a jövő héten ratifikálja a békeszerződést

Bukarest, július 8. A Chemarea jelenti: A Herald távirata szerint Ebert elnök jegyzékét intézett a békekonferenciához, amelyben közli, hogy a békeszerződés ratifikálása Németország részéről a jövő hét elején történik meg.

Inog a Bauer-kormány

Berlin, jul. 8. Bauer kormánya nagy nehézségekkel küzd, mert a demokraták és a centropárt már megkezdték az ellenzéki eszközt. A Spartacusok magatartása Hamburgban és Mannheimban fenyegető és félt, hogy a kormány nem tud megmaradni a helyén. Bauer miniszterelnök kijelentette, hogy Németország nagy krízisen megy keresztül, de munkával mindent le fog győzni és a zavargásokat is sikerül leküzdeni.

A német tisztek a volt császáráért

Zürich, július 8. A francia zászlók elégetése után von Luttwitz tábornok, a népvédelem összes csapatainak főparancsnoka, felszólította a tiszteket és a katonákat, hogy tiltakozzanak a békeszerződés ellen.

Ebert köztársasági elnök Weimarba érkezése alkalmával beszédet intézett a csapatokhoz, rendre és békére intette őket, de hangoztatta, hogy együttesen kell dolgozniok, készsülve a jövőre.

Zürich, július 8. Hetvenezer tiszti rezolúciót hozott Vilmos excsászárnak bíróság elé való állítása ellen. Jól informált körökben hangoztatják, hogy az összes bekelelt agítációk forrása az excsászár környezetéből ered. A volt császár 30 kilométernyire van a német határtól.

Zürich, július 8. Biztos forrásból jelentik, hogy a volt német trónörökös megszökött

Vieringenből és Németországban rejtőzködik.

A Vatikán az excsászáráért

Róma, július 8. Az Osservatore Romano, a Vatikán hivatalos lapja, II. Vilmos császárnak bíróság elé állítása ellen nyilatkozik, felsorolva azokat a nehézségeket, amelyek a tárgyalás helyének és a büntetés kiszabásának szabályozása körül támadnak. Egy ilyen tárgyalás eredménye — írja a lap — csak az lehetne, hogy az állandó béke elé új akadályokat állítson.

Hoffmann tábornok

Berlin, jul. 8. A kormánykörök a pángermánoknak azt a fölhívását, melyben az áll, hogy Hoffmann tábornok vezetése alatt a napokban megkezdődött az ellenforradalom, nem veszik komolyan, mert tudják, hogy az elbocsátott tábornok mögött egy-néhány pángermánon kívül senkisé sem áll.

A német flotta elsüllyesztése.

Róma, július 8. A négyes tanács tegnap ismét ülést tartott a németek által elsüllyesztett hajók tárgyában, de még nem döntött, mert az angol hatóságok által lefolytatott vizsgálat eredménye ismeretlen.

A Saar-vidék a francia annexióért

Páris, július 8. A Saar-vidék 4000 lakosa gyűlést tartott, melyen azt a kivánságaikat fejezték ki, hogy Lotharingához csatoltassanak s hogy hazájukat Franciaországhoz csatolva lássák. A gyűlésen von Mirmann köztársasági biztos és Metz város elnöke is résztvett. Von Mirmann beszédet mondott, kijelentvén, hogy Franciaország senkit sem kényszerít arra, hogy

nagy családjába jöjjen, de a legmelegebb szimpátiával kíséri a saarvidéki lakosság mozgalmait.

Amerika és Franciaország szövetsége

Páris, jul. 8. Wilson elnök Amerikába való elutazása előtt aláírta azt a szerződést, amely Amerika segítségét garantálja Franciaországnak arra az esetre, ha Németország ok nélkül megtámadja. Anglia nevében ezt a szerződést Lloyd George írta alá.

Páris, jul. 8. A Wilson elnök tiszteletére rendezett ebéden Poincaré elnök bucsubeszédét mondott, melyben kijelentette, hogy »a szövetségeseknek most minden feladata: ügyelni, hogy Németország betartsa a békeszerződést. Poincaré ezután magasztalta a wisoni elveknek a békére való áldásos hatását, kijelentvén, hogy sohasem felejtje el, hogy közös erővel, annyi vérontás és annyi anyagi áldozat árán sikerült megteremtteni az új jogi helyzetet.

Wilson azt felelte, hogy elmegy, bár feladata még nincsen elintézve, mert a békének csak a német szerződésre vonatkozó része van készen, másik része azonban, mely az összes nemzetek programját felöleli, még csak kezdetén van. Wilson kijelentette, hogy a szövetségesekkel a jövőben is jó barátságot tart fenn s ezennel is együtt fognak dolgozni.

Hollandia nem adja ki az exosászárt.

Bukarest, július 8. A Kölnische Ztg. jelentése szerint Hollandiában közbeszéd tárgyat képezi a császár kiadása. Az említett lap azt írja, hogy a szociálisták véleménye szerint a menhely jogot semmiesetre sem lehet megsérteni. Az összes többi pártok úgy vélik, hogy a kormánynak ellent kell állnia és csak abban az esetben adja ki a császárt, ha államisága megszűnt volna. Különben nem is képzelik, hogy az antant milyen intézkedéseket tehet a kiadás erőszakolására, mert nem hiszik, hogy ez ügyben hadseregét venné igénybe. (Izbanda.)

Körrendelet a hadizónában lévő lakossághoz.

Kéretnek a hadizónában lakó összes emberek, hogy sürgősen jelentsék be az alábbi címre, kiknek valami tudomásuk van a visszavonult bolsevik (vörösárdá) csapatoktól hátrahagyott könyvtárak, szerelvények, butorok helyeiről.

Szükséges tudni a talált dolgok mennyiségét, minőségét és hogy csomagolva vannak-e vagy nem; waggonszámra mennyi találtatott? Különösen keresteknek az 1. Militár Bauabtheilung des Mil. Kmdo Nagyszeben és 2. Honvéd Bauabth. des Distrikts Kmdo Kolozsvárnak a könyv- és butorraktára. (Tervezetek, leltárak, kaszárnyák elhelyezési és építési tervei, ugymint a katonai terek, térképek, melyek Nagyszeben, Kolozsvár és egész Er-

dély területére vonatkoznak.) A körrendeletekben foglaltakat jelentsék be a hadizóna parancsnokságnak Széchenyi-utca 9. S.

Ullmann Salamon letartóztatása.

Hamisított igazolvánnyal cukorkát akartak elszállítani Debreczenből. — Hogy lett a cipőszurokból bonbon? — Ullmann Salamon védekezése.

Városszerte nagy feltűnést keltett az a hír, hogy a katonai térparancsnokság rendelkezése letartóztatták Ullmann Salamon debreceni nagykereskedőt és unokaöccsét, Ratzesdorf Sándort. A letartóztatással kapcsolatos hírek arról tudtak, hogy Ullmann Salamon ötven métermázsas cukrot akart Debreczenből kiesempésztetni Nagyváradra.

Az eljárás eddigi adatai a következőket állapították meg:

Vasárnap délután három megérkezett társzekerét hagyta el a város területét a miképesi országúton. A város határától pár kilométerre szembe jött egy katonai autó, amelyben a megszálló parancsnokság egyik magasállású törzstisztje ült kíséretével. A törzstiszt az út mellett több detektív pillantott meg, akik a térparancsnoksághoz vannak beosztva szolgálatra. Megkérdezte őket, mit keresnek odakint, mire a detektívek azt felelték, hogy a megérkezett társzekeret figyelik, amelyeknek a kísérője, Ratzesdorf Sándor nagyobb pénzösszeggel megvesztegette őket.

A törzstiszt erre elrendelte, hogy a társzekeret forrniának vissza. A szekerek a tábla épülete elé hajtottak, ahol az árut, mely ládába volt csomagolva, lerakták és átvizsgálták. A ládákból mintegy 25 mázsa cipőszurok és 25 mázsa rop-bonbon volt. A Ratzesdorf által előmutatott szállítási igazolvány cipőszurokról szólt, tencaceruzával bele volt írva azonban: „és 25 mm. Rocksdrops-bonbon”. A vizsgálat megállapította, hogy a tencaceruzás bejegyzés Ratzesdorf kézirása. Ratzesdorf ugyanis, a mikor akadálytalanul elhagyta a város határát, beírta a szállítási igazolványba azt a cukorkamennyiséget is, amelyet a szekereken tényleg magával vitt.

A vizsgálat során beidézték Ullmann Salamon debreceni nagykereskedőt is és kihallgatták. A kihallgatás során Ullmann Salamon azzal védekezett, hogy neki sem a cukorkához, sem a cukorka elszállításához semmi köze sem volt. A cukorkát fivére, Ullmann Izidor nagyváradai nagykereskedő rendelte a debreceni gőzcukorkagyárban május 16-án olyképen, hogy a cukorkagyártáshoz szükséges 50 mázsa szörpöt törvényes úton Debreczenbe szállíttatta. A gyár a cukorkát elkészítette, raktáron tartani azonban nem akarta s ezért a cukrot Ullmann Salamon raktárában helyezték el. A cukorka-üzlet részesei voltak Ullmann Izidor és fiai, valamint Fröhlich József nagyváradai cégek és Ratzesdorf Sándor, aki mindkét nagyváradai cégnek, valamint Ullmann Salamonnak is évek óta utazója és mindhárom cég tulajdonosának közeli rokona.

Amikor Ullmann Salamon Budapestre, a kommunisták fogsá-

gából visszatért, a raktárban lévő kilencféle küldeményre kért szállítási engedélyt, többek között 45 mázsa cipőszurokra is, amely egy Fuchs nevű brassói cég tulajdona volt; ez a cég vette meg egyébként a nagyváradai Ullmann-cégtől is a debreceni gyárban készült bonbonokat is. Három hét előtt Ullmann Salamon átadta a szállítási igazolványokat a vevőknek, így többek között a Fuchs-cégnek is.

O. 6. 7. (műszaki osztály ajtó szám 25)
Popescu Andorei őrnagy,
az S. O. 6. 7. delegátusa.

A múlt héten Ratzesdorf Nagyváradon járt és visszatérve, kérte Ullmann Salamon, hogy az Ullmann Izidor cukorkáit adja ki neki, mert ő tengelyen fogja elszállíttatni. Ullmannnak arra a kérdésre, van-e szállítási igazolványa, azt felelte Ratzesdorf, hogy van.

Ullmann — védekezése szerint — a dologgal tovább nem törődött, csak annyiban, hogy a cukorka felrakásánál vigyázzon, nehogy a napszamosok más cég áruit is felrakják a szekerekre.

A nagy feltűnést keltő ügy akkora még a mai nap folyamán a hadbírószákhoz került, ahol teljes részletességgel fogják az ügyet megvizsgálni.

Mint értesülünk, Ullmann Salamon félmillió korona kauciót ajánlott föl szabadláb helyezésére ellenében, ajánlatát azonban, mivel a vizsgálat még folyik, nem fogadták el.

Az orosz vörös hadsereg nagy veresége

Rendetlenül menekülnek Moszkva felé

Páris, július 8. A Le Journal írja: Legújabb helsingforsói hírek szerint Denikin tábornok hadseregének gyorsan nyomulnak előre Czariyintól északra, valamint délre is a kalmuk pusztákon. A donetzi medencét most már teljesen visszatogatták. A vörös hadsereg rendetlenül vonul vissza Moszkva irányában.

Karkhova való visszavonulásuk útját, amely ipari vidékeken át vezet, a németekre emlékeztető rendszeres rombolások jelzik.

A vörösök, mielőtt elhagyták volna, a mariampoli postát is szétrombolták. Mindenütt förobantották a hidakat, a vasutvonalakat és Moszkva felé viszik a vasuti fölszerelést. Moszkvához való közeledésük arányában változik harcolási módjuk. Most már valódi háborút csinálnak a birodalmi tábornokok által tanított módon.

Trotzkij beismeri a vörösök vereségét

Páris, július 8. A Daily Telegraph jelenti Helsingforsból: Trotzkij a szovjetek központi ülésén Moszkvában beszédet tartott, melynek során kijelentette, hogy a bolsevikiek hadihelyzete nagyon rossz, nemcsak Petrograd veszélyeztetése miatt, hanem a Déloroszországban szenvedett vereségek miatt is.

Tűzek Péterváron

Páris, július 8. A Le Journal írja: A Petrogradskaja Pravda jelenti, hogy Péterváron számos tüzeset fordult elő, melyeket a vigyázat hiányának lehet köszönni. A Pétervár védelmével megbízott hatóságok nyomozásokat és letartóztatásokat eszközölnek minden házban.

A szovjetek tárgyalni akarnak az ententával

Bukarest, július 8. Az Indreptarea jelentése szerint az orosz szovjetek elnökei Moszkvában tanácskozásra gyűlnek össze. Megerősítik azt a hírt, hogy ez a bolsevista kormány nehéz helyzete miatt történik. A bolsevista sajtó szerint azt fog-

ják megtárgyalni, hogy a szovjet kormány előterjesztést tesz a szövetségeseknek, hogy becsátkozzanak tárgyalásba vele. Rakovszki elnöknek az a meggyőződése, hogy a szövetségesek megkezdik velük a tárgyalásokat.

Odessza ukrán kézen

Bukarest, július 8. A Journal jelentése szerint az Information táviratot kapott, amely szerint az ukránok elfoglalták Odesszát és Chersont, miután a hetman „zöld hadseregét” legyőzték.

Az orvosok, szülésznők szolgálati beosztása.

— Hirdetmény. —

Hivatalosan közzétételük azon debreceni orvosok és szülésznők névsora, akik naponként szolgálatot fognak teljesíteni a város területén. Közérdekű működésük akadálytalan és szolgálatuk pontos teljesítése céljából a térparancsnokságnál intézkedés tételét arra nézve, hogy az orvosok és szülésznők egész reggelig tartó szabad közlekedési engedélyt kapjanak naponként azokra a napokra, melyekre beosztásuk szól.

Szerda: Orvosok: Fischer Artur Csapó-utca 86, Gáspár Géza Fűveskert-utca 12, Grósz Pál Hatvan-utca 1, Gándor Lajos Miklós-utca 11, Siegmund Ervin Közkórház, Halmágyi Albert Ferenc József-ut 58, Borossy József Betlen-utca 6, Czako Zsigmond Varga-utca 1, Dereksy István Deák-terenc-utca 12, Balogh Artur Születési-klinika.

Szülésznők: Katona Józsefné Homok-utca 31, Kaszmer Sándorné Lorántffy-utca 28, Grünfeld Jakabné Hatvan-utca 56, Tóviski Gaborné Boszörményi-utca 39, Korom Gáborné Bund-utca 7, Klein Kalmanné Széchenyi-utca 18, Kocsis Gergeyfné Miklós-utca 44, Disznos Ferencné Beresényi-utca 2, Elek Ferencné Cegied-utca 6, Szaluk Károlyné Walfka-utca 12, Nikolajev Szilárdné Homok-utca 4.

Értesítés. A napi szolgálatra beosztott orvosok és szülésznők az aznapra való záróra utáni szabad járáskelésre jogosító igazolványt naponta a térparancsnokságnál (Penzügyi palota, földszint 1-2. sz.) délután 6 órakor személyesen át vehetik.

Boroevios Kiagenfurtban

Laibach, jul. 8. A klagenfuri »Mir« című lap megcáfolja

4
 azt a hirt, hogy Boroevics tábornagy vezetné a magyar bolsevista hadsereget. Boroevics Klagenfurtban van internálva.

A bizományosokat bevonják a gabona-ellátás munkájába.

Három malmot hatósági kezelésbe vesznek.

Debreczen város és Hajdúmegye lakosságának a jövő gazdasági évre való ellátása hetek óta sok gondot okoz a város és a megye vezető hatóságainak. Hosszu és beható tárgyalásokat folytattak az illetékes szakkörök, végre is abban állapodtak meg, hogy a két törvényhatóság első tisztviselőire bizzák a szükséges intézkedések elrendelését.

Ez a megállapodás nem juttatta nyugvóponthoz a kérdést, mert egyes fontos részletkérdésekre nézve szükséges volt közös megállapodások létesítése a két törvényhatóság között. Így elsőrangú fontosságú kérdés volt az, hogy a beszerzés és ellátás tisztán hatósági uton, vagy pedig a terménykereskedők bevonásával történjék-e. Továbbá, hogy miként lehetne a malmokkal az őrleési díjakra nézve a köz érdekeinek megfelelő megállapodást létesíteni.

E kérdések megheszlésére a város és a megye tisztviselői épen közös ülést tartottak, amikor a megszálló parancsnokság I. számú közigazgatási rendelete megjelent az ideai termés zár alá vételéről és rekvirálásáról. A rendelet megjelenése sürgős intézkedéseket tett szükségessé a rendelet szigorú pontjainak enyhítésére vonatkozólag. A város és megye kiküldötti tárgyalásokat kezdtek ez irányban a megszálló parancsnoksággal és a rendelet enyhítésére irányuló kérelmeket a parancsnokság útján Nagyszebenbe juttatták el, a román kormányzótanácshoz. A kérvényre válasz még nem érkezett, a tárgyalások Debreczenben is még folynak, de az idő előhaladottsága miatt szükségessé vált, hogy már most végleges megállapodások jöjjenek létre a legfontosabb kérdésekre vonatkozólag, hogy így a megszálló parancsnoksággal való végleges megállapodás után nyomban hozzá lehessen kezdeni a munkához.

Ezért hétfőn délután a városi tanács, ma délelőtt pedig a város és a megye vezető tisztviselői behatóan megvitatták a közellátás legfontosabb kérdéseit és megállapodtak a következő irányelvekre nézve.

A legfontosabb megállapodás az, hogy a szabad vásárlást teljesen kikapcsolják. A gabona átvételét a hatóságok fogják végezni.

A második fontos megállapodás szerint a hatóságok a gabona átvétel nagy munkáját a bizományosok igénybevételeivel fogják lebonyolítani, mert különben a nagyszabású munka sikere és eredménye nem biztosítható. Vásárolni a közölt hirdetményekben megállapított módokat szerint csak a hatóságoktól lehet.

Miután a malmok által kért 22 koronás őrleési díjat a hatóságok tulmagasnak találták,

Zöld József tanácsnok megbízást kapott arra, hogy három malmot vegyen hatósági kezelésbe és az őrleést ezekben a malmokban végeztesse el, a többi malmok működését szüntesse be.

A hatóságok mai közös ülésén ezek a határozatai elvi jelentőségűnek, amennyiben végrehajtásuk, illetve alkalmazásuk attól függ, sikerül-e a megszálló parancsnoksággal eredményes megállapodást létesíteni a termést rekviráló rendelet módosítására vonatkozólag.

Arad román impérium alatt

A románok átvették a város közigazgatását

Araad, július 8. De Tournaire tábornok, a bánáti francia megszállási zóna parancsnoka, Arad kormányzója, parancsot adott ki, mely szerint Arad közigazgatását a román prefektus veszi át. Az állami és városi magyar tisztviselők fokozatosan ki lesznek cserélve román tisztviselőkkel, abban a mértékben, amint azt a román kormány szükségesnek fogja tartani.

A szolgálatban megtartott, ugyszintén elbocsátott, valamint a nyugalomban levő tisztviselők és a nyugdíjat élvező özvegyek nakhármely nemzetiséghez tartozzanak is, a békeszerződés aláírásáig továbbra is megkapják illetményeiket és nyugdíjukat azon feltétel alatt, hogy hűségüket tesznek Románia királynak. Ha bizonyos tisztviselők visszautasítják ezen esküvet, az ügy határozat végett a nagyszebeni kormányzótanács elé terjesztetik.

A katonai parancsnoklás Arad városa felett, ugyszintén az állami és városi tisztviselők közigazgatási ellenőrzése továbbra is állandóan a francia hatóság kezében marad.

A hivatalok átvétele tegnap, hétfőn kezdődött meg. Marsieu Jusztin dr. prefektus kijelentette, hogy mivel Arad lakossága túlnyomóan magyar, a hivatalos nyelv ezért magyar marad és nem szándékozik a tisztviselők túlnyomó részét kieserélni vagy felváltani. A legteljesebb egyetértést kívánja a különböző nemzetek között.

Az aradi francia tábornok dr. Marsieu Jusztin prefektus előterjesztésére Arad város polgármesterévé dr. Robu János nagyhalmagyi ügyvédet, helyettes polgármesterré dr. Angel Istvánt, pénzügyigazgatóvá Arsenovici Gyulát, nagyszebeni min. tanácsost, pénzügyi főtanácsossá Kalmár Gyula békésgyulai p. ü. főtanácsost, törvényszéki elnökké dr. Avramescu Vazul máriaradnai ügyvédet, ideiglenes városi főszámvevővé Berzován János p. ü. tisztviselőt nevezte ki.

Szerbia 3 milliárdot fizet a magyar területekért.

Bukarest, július 5. Az *Universul* jelenti Belgrádból: A szerb kormány öt minisztert küldött Párisba. A miniszteri értekezleten lesz nyilvánvaló, hogy Szerbiának három milli-

sénék ezek a határozatai elvi jelentőségűnek, amennyiben végrehajtásuk, illetve alkalmazásuk attól függ, sikerül-e a megszálló parancsnoksággal eredményes megállapodást létesíteni a termést rekviráló rendelet módosítására vonatkozólag.

árd koronát kell fizetni a magyar területekért, 250 millió koronát Boszniáért.

Magyar-román megegyezés

Bukarest, jul. 8. A Steagul hosszabb közleményben sürgeti a Magyar-román megegyezést. Leghelyesebb politika volna talán — írja — egy rendes magyar kormány támogatnunk, amellyel előre megállapodnánk a Magyarország és Románia közötti országhatárok és a két állam közötti jövő érintkezés tekintetében. A nekünk szabad kezelt nyújtó békekonferencia aztán olyan megegyezéssel találja magát szemben, mely ellen semmilyen kifogást nem emelhetne.

Lopott lovon menekült a nánási rablógyilkos

Pár nap óta az ügyészség fogházában ül (Lakatos) Ambrus Sándor, a hajdunánási rablógyilkos. Ez idő alatt kiderült, hogy a rablógyilkos véres tettének elkövetése után pár napra újabb bünt is elkövetett, lovat lopott a hajduböszörményi határban.

Amikor Ambrus Sándor Debreczenben értesült róla, hogy a rendőrség keresi, megszökött a városból és a határban bujdosott. Így vetődött el Hajduböszörmény alá is, ahol bujdosó vörös katonának adta ki magát és a tanyai lakosoktól kéregetett össze ételmelet magának. Egy napon a határban találkozott Kati Imre hajduböszörményi gazda fiával, aki a mezőről velőgépen hajtott hazafelé. Utközben valami baj történt a gép kerekével, Lakatos odament segíteni és azt tanácsolta a fiúnak, menjen be szerszámért a közeli tanyára, ő addig a lónál marad és vigyáz. A fiu be is ment a tanyára, távolléte alatt Ambrus kifogta a gép elől a lovat, felpattant rá és elvágtatott.

A városvégi lakók és a károsult fiu leírása alapján a hajduböszörményi rendőrség megkereste a debreceni ügyészséget, adja ki szembesítés végett (Lakatos) Ambrus Sándort. A szembesítés tegnap történt meg Hajduböszörményben s ez alkalommal Ambrus Sándor beismerte, hogy a lovat ő lopta

el. A szembesítés után a rablógyilkost ma visszaszállították a debreceni ügyészség fogházába.

Lengyel Imre meghalt

A vármegyei közélet gyásza

Hajdúvármegyének nagy halottja van: Lengyel Imre nyugalmazott ítélőtáblai bíró, hajduszoboszlói földbirtokos, törvényhatósági bizottsági tag július 6-án, vasárnap váratlanul elhunyt 67 éves korában.

Lengyel Imre tipikus alakja volt a vármegyei közéletnek. Ismerte őt Hajdúmegyében és Debreczenben ugyszintén mindenki. A megyei közgyűléseknek évtizedeken át egyik vezérszónoka volt s minden fontosabb tárgynál felszólt. Liberális politikus, a szabad eszmék harcosa volt, a klerikalizmusnak nagy ellenzéke, Polónyi Géza hajduszoboszlói szenzációs bujkását is neki tulajdonították 1901-ben. Tevékeny részt vett a darabont-korszak alatt a nemzeti ellenállás szervezésében, később pedig mint a koalíció ellensége a megyegyűléseken és népgyűléseken hirdetett radikális nemzeti politikát. Az utolsó években keveset hallatott magáról, betegeskedése elvonta a közéleti szerepléstől.

Temetése óriási részvét mellett folyt le július 7-én. Előkelő családja gyászolja elhunytát, melynek hírére megyszerte osztatlan részvételt fogadták.

A cár leánya Bukarestben?

Az *Indreptarea* írja: Tegnap egy valóban szenzációs hírt közöltek velünk. A Romanov császári háznak egyik tagja a legnagyobb inkognitóban a fővárosban tartózkodik. Miklós cár legnagyobbik leányáról, Tatjana nagyhercegnőről van szó, aki rendkívüli kalandokon keresztül menekült meg a bolsevikiek kezei közül és érkezett Bukarestbe. A szenzációs hírt biztos tényként közölték. Közölték az utcát és házszámot is, ahol Tatjana nagyhercegnő két idősebb rokonával tartózkodott.

A jelzett címen eszközölt kutatásaink nyomán a titokzatos orosz hercegnőről egyelőre a következő részleteket sikerült megtudnunk:

Nemrégben egy előkelő orosz család érkezett a fővárosba és egy herceg nevére butorozott lakást bérelt. A szóbanforgó család irányában magasabb helyről megnyilvánuló érdeklődésből megállapítható volt, hogy olyan személyiségekről van szó, akik a cárizmus ideje alatt fontos szerepet játszottak.

Az illető nő, akiről azt hitték, hogy tényleg Miklós cár legnagyobbik leánya, huzamosabb ideig maradt a fővárosban, majd magas közbenjárás folytán egyenesen Svájcba ment két gyermekkel.

Érkezését a legszigorubb disz-

kráció titkolt. Csúpan csak annyit jegyezhetünk meg, hogy az orosz hercegnőnek — valószínűleg mivel származásáról tudomást szereztek, megkönnyebbitették a lehetőségét, hogy utját a nyugati államok felé folytathassa. A két kísérő visszamaradt Bukarestben ugyanazon lakáson.

Ha megerősítést nyer a hír, hogy a cár leánya, Tatjana nagyhercegnő Románián keresztül utazott, akkor megerősítést nyer a külföldi lapokban nemrég megjelent az a hír, hogy az uralkodó család tagjainak nagyrésze — sőt maga Miklós cár is — megszabadultak.

HIREK.

— Záróra éjtelkor. A debreceni román térparancsnokság a kávéházak és vendéglők záróráját, valamint az utcán való közlekedés idejét éjfélig meghosszabbította. Az új záróra vonatkozó rendelet ma, kedden lépett életbe.

— Az utazási engedélyek. A hosszabb utra szóló utazásokhoz szükséges azonossági és szavatolási bizonyítványokat a rendőrkapitányság állítja ki, az ilyen igazolványokat igénylő feleknek tehát oda kell fordulni Tóth Lajos dr. rendőrkapitányhoz. Miután a rendőrkapitányság az ilyen igazolványt kiállította és Herkely Gyula, a rendőrség vezetője aláírta, főispáni aláírás és lebélyegzés vegett a Debrecen város területén lakóknak azt a városi főispáni hivatalhoz (városháza, emelet 23—24. sz.) kell vinniük. A begyűlt igazolványokat egyszerűen írja alá és bélyegzi le Rásó István főispán naponként a délutáni órákban. Midenféle utazást illető kérdésekben a felek ne a főispáni hivatalhoz, hanem a városháza I. em. 1. és 3. sz. szobában működő román-magyar összekötő hivatalhoz és az utazási igazolványt kiállító iroda vezetőjéhez: Fialkovich Gyula tanárhoz forduljanak. Utazási kérdésekben az összekötő hivatal, illetve az utazási iroda ad felvilágosítást.

— Nincs tüzelője az Augusztia-szanatóriumnak. Az Augusztia tüdőbeteg szanatórium tüzelőanyag hiánya miatt állandóan üzemi nehézségekkel küzd. Sem kőszén, sem

tüzipa nincs rendelkezésére, mert kőszén dolgában a városi világítási vállalat részére érkező szén mennyisége is megcsappant, másfelől az erdőhivatal sem tud az Augusztia részére készlethiány miatt tüzipát biztosítani. Kérelemmel fordul tehát Geszti József igazgató-főorvos Mosoiu tábornokhoz, hogy a sanatórium üzeme zavartalan fenntartását nagyobb mennyiségű kőszénnel segítse elő.

— Nem tartóztatták le Nagy Károly püspököt. Nagyszombati távirat alapján hírt adtunk róla, hogy a Kolozsvárott letartóztatott tisztviselőkkel együtt állítólag letartóztatták Nagy Károly református püspököt is. Mint azt jelentik Kolozsvárról, hogy ez a hír nem felel meg a valóságnak, Nagy Károlyt nem tartóztatták le. A püspök résztvevő pénteken Vesselényi Ferenc báró volt koronaőr temetésén és ő mondta a halott fölött a bucsuztató beszédet.

— A legújabb hadigép. Clenck College amerikai tanár olyan bombát fedezett fel, melynek irányításához nincs szükség ágyura. A bomba 1200 méter magasra és 310 kilométer távolságra is elrepül. Az amerikai hadügyminiszter jelenlétében gyakorlati kísérleteket is végeztek már az új pokolgéppel.

— A tuberkulózis új gyógyszer. Bukarestből jelentik: A Le Progres írja: Már eddig is ismeretes volt, hogy a napsugaraknak kétségbevonhatatlanul gyógyító hatásuk van egyes tuberkulózis megbetegedések különösen a csont tuberkulózis megbetegedése esetében. Armond-Delille a párisi orvosi akadémiának tett közlésében most kimutatja, hogy a napsugarak alkalmasak a fertőzés által veszélyeztetett gyermekek szervezeteit úgy megváltoztatni, hogy az ellenállóbb lesz és képes legyőzni a lappangó gümőkört. Véleményét egyrészt az 1918-ban megvalósított „Iskola a napon” eredményeire alapítja, mely iskola azon gyermekeket fogadta magába, kiknek tuberkulózis anyja szanatóriumban kezeltetett, másrészt Rodier doktornak Leyzinban fölvevő statisztikai adataira.

— Gummi cucl, sérvkötő, haskötő, suspensorium, gyermek alá való gummi bétég alá való légpárna, lúdtalpbetét kapható Vitáriusnál, Plac-utca 16.

SZINHÁZ.

Heti műsor:

Vigszínház:

Szerdán: Csavargóleány, operett.

Csütörtökön: Orpheus a pokolban, operett.

Pénteken: Márványmenyasszony, operett, 25-ik előadása.

Szombaton délután: Herskó Jolán vendégjátékával Folt, amely tisztit, dráma; este: Nebánt virág, operett.

Vasárnap délután: Orpheus a pokolban, operett; este: Nebántvirág, operett.

A színházi iroda hírei. Márványmenyasszony jubiláris előadása. Pénteken kerül színre 25-ször a népszerű Márványmenyasszony operett, Honthy Hannának, mint címszereplőnek egyik legkiválóbb alakításával, jutott el a kedves operett aránylag rövid idő alatt jubiláris előadáshoz. Természetesen az előadás ünnepi színezetű lesz a valószínű, hogy Honthynek bőven kijut az ovációból. — Csavargóleány operett ma kerül színre Honthy Hanna és Várnai László főszereplésével. — Tancos huszárok operette készül most a színtársulat. — Borosnyai Kató bucsuja. Borosnyai Kató július 19-én, szombaton bucsuzik a közönségtől, a Gyurkovics leányok Mici szerepében. — Orpheus a pokolban operett csütörtökön kerül színre. — Folt, amely tisztit. Igen érdekes előadása lesz a Vigszínháznak szombaton délután, amikor mérsékelt helyárrakkal Herskó Jolán vendégjátékával a Folt, amely tisztit színmű kerül színre. — Herskóról a Nagyvárad Napló így ír: Herskó Jolán — Rómeó és Julia — megrendítő mérgezési jelenetében megmutatta, hogy mindenképen drámai színésznőnek való. Gyönyörű organuma, szép alakja, a szerep mély átérzése, művészi felfogása s ahogy hangjának crescendoival a zordon fenségességig

eljutott, egy sikerekkel teli pályabiztosítékait élvezhették. Herskó szerződötési célból lép fel.

Kolceag admirális

A párisi »Illustration« legutóbbi száma írja:

Az orosz bolsevizmus elleni küzdelem iránti érdeklődés ma jobban, mint valaha, egy ember körül központosul: Kolceag admirális körül. A négyek tanácsa hosszas tanácskozások után, a melyekről június 14-én lebbent fel a lepel, megállapították magatartásukat a szibériai hadseregek parancsnokával szemben. A »Times« így ítélt az eseményekről: »A szövetségesek gyakorlatilag elismerték a Kolceag admirális elnöksége alatti orosz nemzeti kormányt. Okosabb és bátrabb dolog lett volna ezt őszintebben és határozottabban megtenni. Miért ne nevezzük a dolgot saját nevével? Mindazáltal a tulságos tartózkodás, amellyel ezt az elismerést csinálták, mit sem von le annak fontosságából.«

Tényleg ha a párisi legfőbb tanács és Kolceag közti iratváltást olvassuk, nem késhetünk észrevenni, hogy az autánt alapszabályait véve megegyezett az omski kormánnyal abban a reményben, hogy Oroszországot sikerülni fog teljesen újjáalakítani.

Az az ember, aki ily feladatra vállalkozott, bizonyára nincsen híjjával sem a bátorságnak, sem az eredetiségnek. Kolceag csak negyvenöt éves és jelentéktelen külseje dacára nem egy jelét adta életrealitásának. Fialatos, halvány arca, szerény modora az első tekintetre nem árulják el a szándékához tántoríthatatlanul ragaszkodót. Fia egy katonának, aki a Krimben harcolt és Sebastopol ostrománál megsebesült a franciákkal való küzdelemben. Tengerésztiszt lett és 1900-ban egy sarkövi expedícióban vett részt. Öt évvel később Port-Arthurnál látjuk és kiváló magatartásáért egy torpedóromboló parancsnokságot nyerte el. A cár ekkor személyesen adta át neki Szent György kardját, melynek markolata keresztrel volt díszítve. A béke után a hajózási akadémiába ment, majd a tengerészeti vezérkarhoz került. 1914-ben a

Létorière ögróf.

— Regény. — (18)

Írta: SUE JÉNO.

Mikor az ögróf egészsége teljesen helyreállott, Dominique tartságában egy kis szállására vonult félre a Saint Germain városrészben. A derék Sicard Jeromos, aki nemrégiben ingyen vitte kocsiján Létoriéret, mert jó anyjaihoz hasonlított, komornyikjának fogadta. Ezt kérte csúpan jutalmául, amikor az ögróf megkérdezte tőle, hogy mivel rója le tartozását. Felesleges mondani, hogy Sicard, Landry mester és neje nagylelkűen és gyöngéden jutalmazták meg gondoskodásukért.

Különösképen az ögrófnak egyetlen egy nemes tette sem maradt titokban ismeretlen patronusa előtt. Egyszer egy kis

levelet hozott a posta; mindössze ez volt benne:

„Jól van csak folytassa, vigyázzon önre!”

Azután midszűrűben jött egy kis levél. Bölcös tanácsokat adtak neki; figyelmeztették, hogy élvezze ki ifjúságát és a világ örömeit, de őrizze meg józanságát és egyenes jellemét, mert erre szüksége lesz. Továbbá felszólították Létoriéret, hogy nemes emberhez illő módon végezzen testgyakorlatot. Az ögróf követte is ezt a tanácsot és csakhamar kitűnő vívó és jó lovas lett és mindenféle sportot űzött, amely ügyességét és könnyed tartását fejlesztette.

Ezek a levelek, amelyek növekvő és megdöntött hajlandóságról tanuskodtak, mindig váratlanul és érdekes módon jutottak az ögróf kezébe. Egyszer

drága, virággal telt sevresi porcelán edényben adta át a kapusnak egy ismeretlen ember; másnap egy címerével és monogramjával himzett levélárcait talált a zsebében, amikor a labdajátékról hazajött.

A különös levelezés már körülbelül egy éve tartott, amikor Létorière megnyerte a xaintongei felügyelőség elleni perét.

Az ítélethozatal napján egy lovas jelent meg az ögróf ruhájában, két pompás angol lovat hozott, amelyek akkoriban jöttek divatba. A nyereg és a kantár valóságos műemkek voltak. Az új ajándékot a következő levél kísérte:

„Ön megnyerte pörét és most rangjához, nemes emberhez méltó módon élhet. Menjen el a lezármazási ügynökség-

hez, ahol megkapja nemesi címerét, tegye le azt az udvarmesteri hivatalnál, hogy bemutassák a királynak és ön bebocsátást fog nyerni az udvarhoz. Kétségkívül abban a szerencsében fog részesülni, hogy részt vehet őfelsége vadászatain. A lovakra ezért van szüksége. Meg vannak önnek elégedve!”

A lovas csak annyit felelt az ögróf kérdésére, hogy egy ismeretlen ember vette a lovakat Gebertnél, a híres lókereskedőnél és az mondta, hogy nyeret és kantárt később hozzák. Az idegen egy feketeruhás, mintegy ötven éves, jól táplált ember volt.

(Folyt. köv.)

háboru kitérőrekor Essen admirális vezérkari főnöke volt. Ennek halála után egy torpedóromboló flottilla parancsnokságát bízták rá. Oly sikeresen működött, hogy félv mulva elmentengernagy lett.

Az első forradalom idejétől kezdve, 1917-ben a Fekete-tengeri flotta parancsnoka volt. Az ideiglenes kormány mellé állt és a fegyelem megszüldítésén dolgozott. Nemsokára azonban konfliktusba keveredett a szovjetekkel. Egy matróz-küldöttség, mely a tisztek lefegyverezésével volt megbízva, jelent meg előtte és kérte kardját. Kolceag épen a Szent-György kardot viselte, amelyet a cártól kapott. Szembeszállt a küldöttekkel és kardját a tengerbe dobta. Ettől a bátor fellépéstől meglepetve a matrózok nem merték kezét tenni rá. Szabadon hagyta el a hajót, amikor annyi tisztet elfogtak.

Kolceag az Egyesült-Államokba ment Kerenszki egy megbízásával, csak tavaly tért vissza, hogy Szibériában megkezdje a bolsevisták elleni harcot. 1918 novemberében megbuktatta az ottani direktoriumot, amely a Lenin és Trotszkij szövetséges elemeiből állott. Katonailag szervezte a tartományt és jól tudta, hogy ha Szibéria, Turkesztán és az Ural gazdag vidékeitől elvágja a szovjetek birodalmát, óriási segédforrásoktól fosztja meg.

Az antant nyíltan biztosított támogatása biztosítani fogja az omskij kormány sikerét. Japán pénzügyi és katonai támogatást ad. Juliusban szándékozik nagy művét véghezvinni, ha megkapta a szövetségesek által ígért muníciót és élelmiszereket. — Műve még nem nyert befejezést, ha Pétervárt és Moszkvát hatalmába keríti. Meg kell még mutatnia, ujjáélesztő akarattal kezelve a szövetséges orosz problémát, hogy a kormányzatnak is embere.

SPORT.

Atletikai verseny

A Debreceni Tornaegyesület július 20-án délután fél 4 órai kezdettel meghívási atletikai versenyt rendez a következő számokkal:

Ifjúsági számok: 200 m-es síkfutás, 1000 m-es síkfutás előverseny, 100, 200, 300, 400 m-es stafétafutás. Magasugrás helyből előverseny, magasugrás, rudugrás, Diszkoszvetés.

Senior számok: 100 m-es síkfutás előverseny, 400 m-es síkfutás II. oszt., 1500 m-es síkfutás, 100, 200, 300, 400, 800 m-es stafétafutás. Távolugrás helyből. Távolugrás, Rudugrás előverseny. Hármassugrás, Súlydobás, Diszkoszvetés, Gerelyvetés. 100, 200, 300, 400 m-es stafétafutás kizárólag futbalisták részére.

A versenyen indulhat minden magyarországi egyesület versenyzője. Nevezések legkésőbb július 15-ig Hadházy Dezső titkárnál, Debrecen, Kéttalom-u.

17. levélben küldendők. Minden versenyszám győztesse a DTE ezüst-, második helyezettje nagy bronz-, harmadik helyezettje kis bronz-érmét nyeri szalagdísszel, az indulók számára való tekintet nélkül. Nyolc induló esetén a negyedik, tíz induló esetén az ötödik helyezettek is díjaztatnak. A versenyen való esetleges részvétel a hirdetés és műsor összeállítására miatt minél előbb közzelendő.

Felolós szerkesztő:
DR HEGEDŰS LORÁNT

Kiadó:
HEGEDŰS ÉS SÁNDOR
Irodalmi és nyomdai részv.-társ.

NYILT-TÉR.*

Nyilatkozat.

A Debrecenben megjelenő lapok 1919. évi július hó 8-iki számában az Ullmann Salamon-céggel kapcsolatos cukorcsempészésre vonatkozólag a következőket jelentjük ki:

1. *Fehércukorról egyáltalában szó sincs, hanem a kiszállítás tárgya a debreceni Gözcukorkagyár által készített drops-cukorka volt, melynek nyers-szőrp-anyagát Nagyváradról az ottani ill. Ullmann Izidor és Fiai cég törvényes uton küldötte be feldolgozás végett mostnevezett gyárnak.*

2. Ullmann Salamon az ügyletben sem mint vevő, sem mint eladó érdekelve nem volt. A szállítás előkészítésében, végrehajtásában, pénzügyi fedezésében részt nem vett s letartóztatása csak annak tulajdonítható, hogy Ratzersdorf Sándort és ténykedését vallomásával kiméltlenül terhelni nem akarta. A rövidesen megejtendő vizsgálat eredményéig kérünk minden elfogulatlan embert, hogy ítéletét ez ügyben függessze fel.

Kelt Debrecenben, 1919. évi július hó 8-ik napján.

Az Ullmann-család.

E rovat alatt közlöttekért nem vállal felelősséget sem a szerkesztőség, sem a kiadóhivatal.

URANIA

Szerda—Csütörtök július 9—10.

HENNY PORTEN

leghatalmasabb attrakciója

AZ ÓRIÁS ÖKLE

dráma 2 részben, 7 felvonásban.

Előadások 5 és 7 órakor.

APOLLO

Szerda—Csütörtök július 9—10.

GÖRÖG OLGA

minden előadásán énekel.

A pacsirta

Lehár F. operettje 4 felv.

Főszereplők:

KARTOUCHE M. és
HUBER MARISKA.

Előadások 5 és 7 órakor.

Hivatalos és magán

bélyegzőt

gyorsan készít

HERCZEG

Simonffy-utca 5. sz.

Telefon 653.

Könyvtárakat és egyes műveket legmagasabb árban vásárol

Aczel Henrik

antiquáriuma.

Első Takarékp-alota.

Kívánatra házhoz megyek megtekinteni.

Elsőrendű

fali téglá

kapható

„Hortobágy Téglagyár R.-T.”-nél

(Városi Iroda: Simonffy-u. 7. III. em.)

Darkau Jodsolfürdő

Teschén mellett, Kelet-sziléziában
(magasan koncentrált Jodsol).

Idény május 15 — szeptember végéig.

Tudakozódások intézendők:

Kurverwaltung Darkau.

Magyar—Román társalgó

Convorbiri Romano—Ungore

nélkülözhetetlen segédesszköz, a legszükségesebb mindennapi beszélgetésekkel.

Ára 2 korona.

Magyar-Román és Román-Magyar szótár

Dictionar Roman—Maghiar

nélkülözhetetlen kézikönyv a román nyelv használatánál.

A két kötet ára 10 korona.

Kapható:

Hegedűs és Sándor Irodalmi és nyomdai r.-t. könyvesboltjában és minden könyvkereskedésben.

Apró hirdetések

Apróhirdetések egyszeri közlése 10 szög 4 korona, minden további szög 40 fillér. — Kővér betűkkel nyomott szavak kétszeresen számíthatnak.

POSTA

„Ismeretség kizárva”. „Barátság” jellegére levél van a kiadóban.

18 éves. szőpnek mondott árvaléány vagyok; férjhez mennék olyan becsületes gondolkozású fiatalemberhez, ki a jószágot és szelidséget az anyagiánál többre becsüli. Leveleket „Arva” jellegre a kiadóba kérek.

Ismeretiséggel nem bíró 27 éves jobb iparos, feleségül venne olyan fiatal leányt vagy asszonyt, ki 10,000 korona hozományval rendelkezik. — Üzletjellegre a kiadóba kérek választ.

VEGYES

Román nyelvre mindenféle kérvényeket írok és fordítok egész nap. Haimovits, Szentanna 58.

Elcsereplőm Piac-utca legszebb helyén levő 3 szoba és mellékhelyiségekkel álló teljesen modern fűtőszobás lakásomat ugyanilyen 4 szobás lakással. Cím a kiadóban.

KERESLET

Magas jutalmat adnék annak, aki nekem egy megfelelő két szobás-konyhás lakást kerítene, lehetőleg a város központjához közel.

Munkásnők nyomdánkban felvételtnek. Takarítókat keresek azonnali belépésre. Cím: Piac-utca 34. szám, I. emelet 10. ajtó.

Fannióleányok kitűnően jövedelmező iparágban felvételtnek. — Cím a kiadóban.

VÉTEL

Akinek törött aranya, ezüstje, ékszere, vagy zálogjegye van eladó, hívja meg Krámer, Arany Bika bérház 8. Zongorát, lehetőleg rövid szárnyut, jobb gyártmányut kéz alatt vennék. Címek a kiadóba adandók le.

30—40 holdas tanyabirtok, megfelelő gazdasági épületekkel, lehetőleg Debrecenhez közel, megvételre kerestetik. Cím a kiadóban.

Vaskályhát veszünk, de csakis kitűnő karban levőket. Piac-utca 49. II. udvar az emeleten levő irodában.

Üveges könyvszekrényt megvételre keresek. Cím a kiadóban.

Szépirodalmi könyveket, jó állapotban levőket veszek. Cím a kiadóhivatalban.

4 méter sötétkék selymet vennék. Cím a kiadóban.

Kepirprést használtat, de jókarban levőt megvételre keresek. Cím a kiadóban.

Ócska olmot, olomcsöveket, tömítéseket bármily mennyiségben veszünk. Cím a kiadóban.

ELADÁS

Egy jégsekrény eladó Waldmann és és Robicsék mészárszékében Széchenyi-utca 1.

Singer varrógép eladó. Értekezhetni naponta d. u. 3 és 4 óra között József kir. herceg utca 3., II. em. 2.

Ócska téglá, néhány száz darab eladó. Cím a kiadóhivatalban.

Vadonatúj férfiruha, egyszer sem volt hordva, eladó. Schwarcz József szabó, Arany János utca 15.

Hálószoba teljes berendezés új állapotban eladó. Cím a kiadóban.

Eladó Bundi-utca 7. szám alatti kis olcsó ház, 3—4 szoba, konyha, kamra, istálló, szivattyuskút. Értekezhetni Debreceni Gazdák Bankjánál, Kossuth-u. 17.